

роботу студентів, яка є завершальним етапом вирішення навчально-пізнавальних завдань, які розглядалися на лекціях, семінарах, практичних і лабораторних заняттях. Адже знання можна вважати надбанням студента тільки за умови, що він приклав для їх здобуття свої розумові і практичні зусилля.

Самостійну роботу студентів у процесі вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» можна класифікувати за різними критеріями:

- 1) за характером керівництва;
- 2) за рівнем обов'язковості;
- 3) за рівнем прояву творчості.

З огляду на навчальну дисципліну та її складники першочерговою в цій ланці буде саме творча самостійна робота студентів. Це і складання опорних конспектів та анотацій, вирішення творчих завдань, і виконання тренувальних вправ. Слід зазначити, що результат самостійної роботи студентів залежить від кваліфікації викладача та його мотивації. Важливо навчити студентів користуватися додатковими джерелами: енциклопедіями, словниками, базами даних, що забезпечує можливість зіставлення матеріалу, узагальнення, порівняння, аналізу та класифікації. Щоб самостійна робота давала гарні результати, її необхідно планувати і організовувати в поєднанні з іншими формами навчання. Вирішальним у цьому процесі є ретельний відбір викладачами і кафедрою змісту та обсягу навчального матеріалу для самостійного опрацювання студентами, а також забезпечення студентів методичними рекомендаціями, роздатковим матеріалом, навчальними посібниками.

Отже, самостійна робота займає одне з важливих місць у навчальній діяльності студентів. До її переваг можна віднести покращення академічної успішності, зростання мотивації та впевненості студентів у власних здібностях і потенціалі, зміцнення соціальних навичок.

Т. М. Сажина

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У МЕЖАХ НАВЧАЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ З РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Самостійна робота іноземних студентів є органічною складовою та невід'ємною частиною навчального процесу з російської мови. Таку роботу слід вважати важливою умовою підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, оскільки перетворює пасивного виконавця в цілком активну особистість, що вміє отримувати знання самостійно, формує відповідальне ставлення до навчання, розвиває творчі здібності, вільно орієнтується в просторі здобутих знань.

Слід зазначити, що досить значна кількість іноземних студентів, які приїждять сьогодні в Україну з метою отримання освіти, недостатньо підготовлена до самостійної навчальної діяльності. Студенти не володіють основними прийомами самостійної роботи, вважають не обов'язковим виконання домашніх завдань, мають досить слабкі навички користування довідковими посібниками, а натомість активно використовують довідки та словники за потребою, що мають у своїх електронних пристроях (телефонах, комп'ютерах тощо). Проте не враховувати плин часу та пов'язану з цим переоцінку цінностей неможливо. Таким чином, освіта нашого часу повинна якомога більше уваги приділяти самостійній роботі.

Однією з пріоритетних умов ефективності самостійної роботи є наявність методичної бази – спеціальних навчальних матеріалів, текстів і завдань, що повинні забезпечувати їх самостійне виконання студентами під керівництвом або без керівництва викладача. Організація роботи з текстом розвиває комунікативну компетенцію студентів, є передумовою оволодіння лексикою та спеціальною лексикою. Післятекстові завдання повинні бути орієнтовані на закріплення нової лексики та її активізацію. Наприклад: *знайти в тексті закінчення фраз; знайти в тексті інформацію, де йдеться про...; використовуючи текст, відновіть речення; вставити відсутні слова і словосполучення; скласти словосполучення, речення, використовуючи подані слова, тощо*. Крім того, використання різних видів мовної діяльності забезпечить вивчення семантики лексем і лексичних зв'язків, функцій словникових одиниць у реченні, засвоєння граматичних конструкцій. Це дасть студентам можливість будувати і моделювати свої монологічні висловлювання та сприймати на слух лекції зі спеціальності.

Зараз завдяки комп'ютерній техніці методична база для самостійної роботи студентів значною мірою розширилась. Сучасні комп'ютерні програми будь-якого типу: від тренувальних робіт з граматики до моделюючих комп'ютерних програм, орієнтованих на формування комунікативних вмінь та навиків, – дозволяють вирішувати певне методичне завдання – наявність навиків самостійної роботи з урахуванням індивідуальних особливостей контингенту студентів.

Таким чином, навчальний процес повинен мати значну кількість навчальних матеріалів для організації та проведення самостійної роботи студентів у межах навчальної дисципліни «російська мова як іноземна» і вивести навчання російській мові на якісно новий рівень, при якому самостійна робота стає реальним діючим компонентом навчального процесу, враховуючи те, що наявність таких навчальних комплексів для самостійної роботи мобілізує здатність студентів працювати самостійно з метою отримання навиків у різних видах мовної діяльності, а в подальшому дає можливість молодому спеціалісту не тільки знайти різноманітні підходи у вирішенні низки певних професійних питань, але й проявити свої особистісні якості та інтелектуальний рівень у процесі роботи і в повсякденному житті.